

Gyárfás Ágnes megemlékezése

IN MEMORIAM FALVAY KÁROLY

FALVAY KÁROLY (Gibárt. Borsod m. 1924 október 25 - 2010. április 16. Budapest) építészmérnök, néptáncos, néptáncgyűjtő, író, egyetemi tanár. A MBE örökös tagja, díszdoktora, az Igaz Magyarorsáért kitüntetés tulajdonosa.

Pótolhatatlan veszteség érte iskolánkat, amikor meghallottuk halálhírért. 2007. augusztus 8-án avattuk díszdoktorrá, s ez a pont életének jelentős pillanata lett. Az avatásra elhívta családtagjait, szép gyermekeit, unokáit, barátait, Ő itt elbúcsúzott tevékeny életétől. Az Őskutatási Fórum kirándulásain részt vett, hozzászólt az előadásokhoz, a táncbemutatókon tapsolt, ütötte lábával a ritmust, szóval boldog volt, vidám és fel szabadult. Utána az élettől búcsúzózó, kifelé haladó, útját lezárni kívánó ember képe maradt az Őt körülvevő családtagjai számára.

Egyedülálló tehetség volt, nemcsak gyűjtötte, de táncolta is, amit megtalált és olyan koreográfiát alkotott a budapesti színházak számára a népi táncból, amely semmiben sem csorbította a tánc népi eredetiségét. Én az ízlését csodáltam. Pontosan tudta, mi a szép, a jó és a hasznos abban, amit a magyar nép megőrzött és felmutat. Ez a biztos értékrendi alap vezette el a Boldogasszony „felfedezéséhez” és a népi hitvilágban, kultúrában, szokáshatalomban való szerepének felismeréséhez. Mindig megtalálta azt a személyt, aki a népi hitélet anyagának tudományos bemutatásához megfelelő kommunikációt tudott biztosítani, és Dr. Kríza Ildikóban munkássága értő kritikáját, eredményeinek elismerő tudóstársát találta meg. A Nagyboldogasszony című műve, mely tudományos munkásságának koronája bemutatja az anyahitű társadalmat és ennek európai vetületét, mindenhol kiemelve a magyar vezérfonalat. Óráit mindig meghallgattam, mert volt mit tanulni tőle és bennem is mély nyomot hagyott az a szellemi bravúr, ahogyan a dolgokat összekapcsolta és az ismeretek patakrendszerét a tudás folyamába vezette.

Az óvónők és a tanítónők a tanúi annak, milyen ősigazságot fogalmazott meg a Ritmikus tánc és mozgás szerepe a gyermek fejlődésében című könyvében. (2000. Bp.) Anatómusokkal konzultált, biológusoktól

kérte az adatszolgáltatást ahhoz, hogy bizonyíthassa azt a szerzett tapasztalati anyagot, amelyet a múltban minden szerves kultúrában felnőtt ember tudott. Azt, hogy kiegyensúlyozott személyiség formálódásához elengedhetetlen szükséglet a kisgyermekkoról kezdve rendszeresen gyakorolt ritmikus, énekes, táncos játék, tehát a **s z e r v e z e t t m o z g á s**. Kell az ugrabugrálás is, de kell ennek rendszere, a csoportos, táncos gyermekjáték. Ezt tanította iskolánkban minden szakágban, ahol tanári végzettséget kaptak a hallgatók. Tanártovábbképzés keretében tanította Magyarország minden településén, ahová meghívták, s mindaddig, amíg hazánkban a tanártovábbképzésnek presztízse volt. Ahogy ennek megszűnt a tartalmi vonzata, megszűnt a gyermeknevelés is a felnőtt ember központi gondolata lenni, megszűnt a gondoskodó társadalom a gyermek körül és elindult a magyarság lepusztulása. Reméljük, ennek vége szakad, s Falvay Károly odafelelőre azt látja majd, amiért élt, aminek életét szentelte, boldog, kiegyensúlyozott, művelt emberek közösségének virágzó Magyarországot.

Az Ősi Gyökérben megjelent cikkek

Falvay Károly: Boldogasszony. Ismerteti: V. Gyarmati Annamária. Ősi Gyökér 2002. XXX. 3. 76-78. old.

Falvay Károly: Nagyboldogasszony, egykor az augusztusi telihold. Ősi Gyökér 2005. XXXIII. 3. 59-63. old.

Falvay Károly: Gondolatok a VII. Molnár István Koreográfiai Verseny alkalmából. Ősi Gyökér 2005. XXXIII. 3. 77-81. old.

Falvay Károly: Boldogasszony. A női szerep a magyar hitvilág tükrében. Ismerteti: Kríza Ildikó. 2006. XXXIV. 1. 66-70. old.

Laudáció. Falvay Károly emberi nagysága. Elhangzott díszdoktori avatásán. Elmondta Dr. Kríza Ildikó. 2008. XXXVI. 2. 75-79. old.

Falvay Károly: Egymásra épülő szöveges ritmusjátékok. Beküldte Györkő Enikő és Ágnes. 2008. XXXVI. 3-4. 68-84. old.